

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ПІДГОТОВКИ КОМПЕТЕНТНИХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Сохацька Г.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
ansinf2014@gmail.com

Світ стає дедалі глобальнішим, інформація – все більш відкритою, а суспільство – більш згуртованим завдяки вражаючим темпам розвитку цифрових технологій. Останні роки спостерігається стрімкий розвиток процесів, пов'язаних зі змінами у засобах передачі інформації, розвиток мережевих структур, кардинальні зміни у технологіях та можливостях впливу на аудиторію. Це свідчить про важливість пильного вивчення проблем комунікаційного зв'язку та необхідність пошуку нових методів впливу для донесення необхідної інформації до аудиторії.

Спостерігаючи ці процеси у контексті освітнього простору, стає очевидним, що сучасні студенти відкриті світу, соціально активні, мобільні, обізнані та цілеспрямовані. Вони не сприймають застарілих прийомів викладання та швидко втрачають інтерес до навчання. Тому формат класичних лекцій або практик не може задовольнити потреби ринку праці у кваліфікованих фахівцях, які повинні мати не тільки знання, але і відповідні компетенції для вирішення складних завдань у реальному бізнес-середовищі.

Беручи до уваги широке розповсюдження он-лайн освіти, відкриття безкоштовного доступу до лекційних матеріалів науковців провідних ВНЗ світу, таких, як Гарвардський та Стенфордський університети, Каліфорнійський університет Берклі, Массачусетський технологічний інститут, Кембриджський та Оксфордський університети, створення платформ безкоштовної освіти (Prometheus, Coursera, EdEra, Udacity та ін.), українські викладачі повинні наполегливо опановувати інноваційні методи навчання [1, 2].

Незважаючи на стійкий науково – практичний інтерес до проблем розбудови сучасної освітньої системи в умовах зростаючої конкуренції з боку альтернативних форм бізнес - навчання, окремі аспекти цього питання залишаються досі невирішеними у практичній та концептуальній площині. Насамперед, вимагає вирішення питання пошуку стійких конкурентних переваг освітніх провайдерів сегменту бізнес – освіти за умов трансформаційних перетворень суспільства на шляху до відкритої розвинутої економіки епохи четвертої технологічної революції.

Метою дослідження є визначення умов та перспектив впровадження сучасних методів навчання в систему вищої освіти в Україні для підвищення конкурентоспроможності майбутніх фахівців різних галузей економіки. В ході дослідження застосовано загальнонаукові та специфічні методи пізнання, а саме: методи узагальнення, екстраполяції та прогнозування, аналізу та синтезу.

Останніми роками все більш активно застосовуються інтерактивні тренінгові прийоми навчання, які засновані на новій моделі взаємодії між викладачем та студентом. На відміну від традиційної моделі, де викладач є джерелом, а

студент – лише приймачем інформації, нова модель створює партнерські відносини, де викладач виступає як коуч – наставник, який стимулює критичне мислення студента, відкриває нові кути розгляду проблеми та надає не тільки перевірені інструменти для її вирішення, але і сприяє пошуку нових нестандартних підходів. Студенту в таких відносинах відводиться роль дослідника, який опановує нові підходи до вирішення реальних задач в умовах невизначеності, максимально наближених до реалій бізнесу. Така модель передбачає партнерські стосунки та активну роль в пошуку шляхів вирішення проблем як з боку студента, так і з боку викладача.

В сучасних умовах необхідною складовою підвищення конкурентоздатності робочої сили є створення системи свідомого управління особистим інформаційним середовищем з метою створення позитивного творчого світогляду, засобу сприйняття та трансформації навколишнього світу. Саме система освіти має створити необхідні умови для формування навичок критичного мислення у майбутнього працівника, щоб забезпечити засвоєння нових знань та підвищення кваліфікації відповідно до змін науково – технічного простору.

Ситуація, що склалася навколо ринку трудових ресурсів сьогодні, характеризується недостатньою гнучкістю навчальних закладів сфери бізнес-освіти у відповідь на запити економіки. Роботодавці прагнуть отримати, перш за все, працівника з певним досвідом практичної діяльності, здатного швидко вирішувати конкретні завдання, ніж такого, що має глибокі теоретичні знання, але не має досвіду їхнього застосування на практиці. Це створює певний розрив між цілями закладів освіти та роботодавців, що є підґрунтям для збільшення кількості некваліфікованих кадрів та зниження відсотку працевлаштування випускників. Вирішенням цієї проблеми може стати не просто низка організаційних заходів, а системне перетворення інституту вищої бізнес – освіти, встановлення тісних реально працюючих зв'язків із бізнес – середовищем та впровадження інноваційних методів навчання на основі новітніх технологій.

Досвід провідних бізнес-школ свідчить про необхідність формування стійких навичок щодо вирішення різноманітних ситуацій та набуття досвіду прийняття відповідальних рішень в незвичних умовах [3, 4]. Найкращим чином таке завдання вирішується за допомогою тренінгового інструментарію, який дозволяє не тільки ознайомити, але й ввести в перелік компетенцій сучасного менеджера певні професійні навички. Йдеться, насамперед, про здатність поєднувати різні галузі знань, застосовуючи креативний підхід в складних та нестандартних ситуаціях[5]. Такий досвід, набутий під час навчання, сприяє формуванню професійних цінностей майбутнього фахівця. Важливими в процесі навчання стають не формальні оцінки, а отримані знання, навички та, відповідно, їхня конкурентоспроможність на ринку праці.

Ефективність навчання в таких умовах досягається активним використанням різних каналів комунікацій. Як відомо, аудіальний канал, який традиційно використовується в навчальному процесі, може забезпечити засвоєння лише 30% інформації, тоді як візуальний – близько 60 %, а кінетичний – понад 90 %. Тож, вочевидь, для кращого засвоєння матеріалу під час навчання майбутні фахівці повинні не лише слухати та бачити, але і втілювати отриману інфо-

рмацію у реальні проекти, при цьому навчальні завдання повинні носити не умовний, а суто практичний характер. Серед методів, що добре зарекомендували себе у навчальному процесі як засоби формування нових компетенцій майбутніх менеджерів, можна виділити візуалізацію, рольові та бізнес – ігри, комп'ютерні он-лайн симуляції, вирішення кейсів, модерацію, фасилітацію, групову дискусію, мозковий штурм, дебати або переговорні турніри.

Кожен з них має власну технологію застосування, умови та особливості використання. Але спільними рисами цих методів є можливість формування власного досвіду студенту у вирішенні складних питань в умовах невизначеності, наближених до реалій бізнес – середовища. Це сприяє розвитку лідерських якостей майбутніх фахівців, створює атмосферу довіри та підтримки серед учасниками навчального процесу, підвищує конкурентоспроможність вітчизняного персоналу на міжнародному ринку робочої сили завдяки високій якості та практичній цінності отриманої бізнес-освіти. Враховуючи світові тенденції посилення мобільності робочої сили завдяки інформаційним технологіям та глобалізації ринків праці, впровадження запропонованих методів дозволить піднести цінність вищої освіти в Україні та формувати інтелектуальну бізнес-еліту країни.

Література:

1. Тучківський Т. 7 кращих сервісів для он-лайн освіти // Т. Тучківський, сайт Inspired.com.ua [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://inspired.com.ua/ideas/sites/7-online-courses/>.

2. Prometheus, [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://prometheus.org.ua/prometheus-start/>

3. Україна на міжнародному ринку освітніх послуг вищої освіти. Аналітична доповідь // Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України, - 2015. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/articles/1695/_.

4. Єлисеєва О.К., Тарасенко Т.В. Оцінка якості розвитку ринку освітніх послуг в Україні / О.К. Єлисеєва, Т.В. Тарасенко // Бізнес-Інформ. – 2012. – № 5. – С. 241–245.